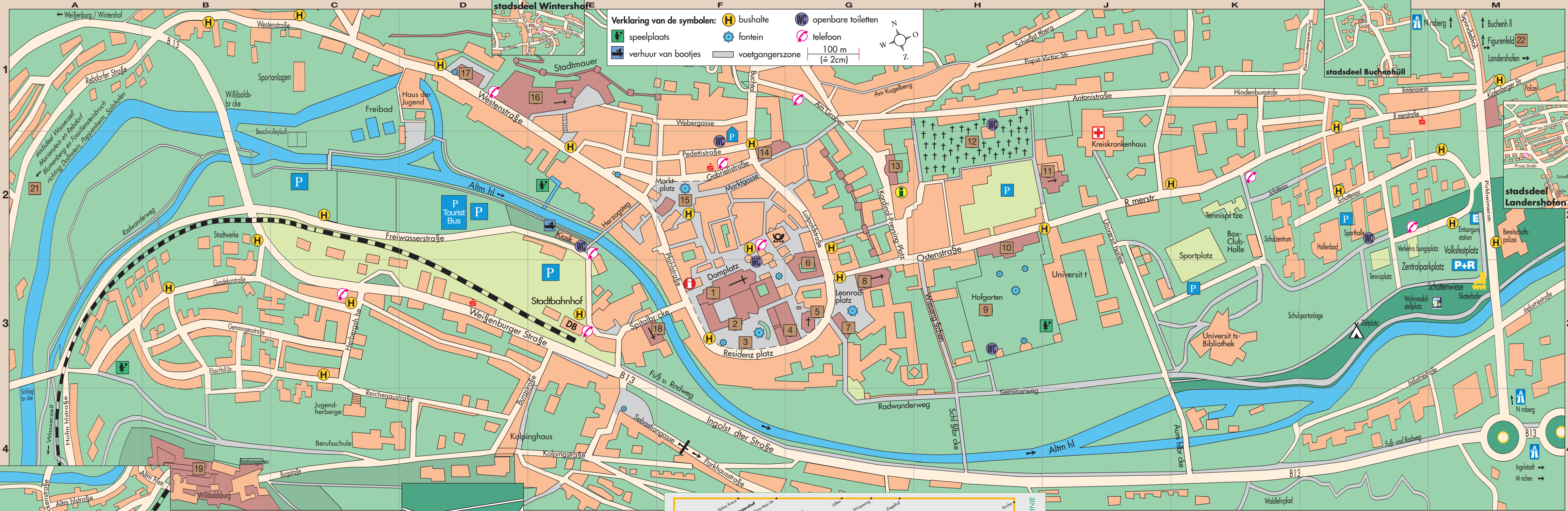

- 1 Dom** (cathedral)
Bouwelementen vooral uit de 11. tot 16. eeuw, gebouwd op vroegere gebouwen sinds de 8. eeuw. Laatgotische hallenkerk met mortarium en kruiswep. Barokke westgevel van Gabriel de Gabrieli (1716-18), Pappenheimer altaar (1489-97), hoogaltaar (rond 1480 en 1884), hl. Willibald, waarschijnlijk van Loy Hering (1514), Buchenhüller Madonna (rond 1430), glasramen van de Huns Holbein de Oudere (rond 1500). In de ruimtes boven de kruisweg is het **Diözesan-Museum** (museum van het bisdom).
- 2 Ehem. fürstbischöfliche Residenz** (voormalige prinsbisschoppelijke residentie)
Gebouwd met drie vleugels van Jakob Engel en Gabriel de Gabrieli (1700-27); trappenhuis en spiegelzaal in rococo-stijl van Maunzio Pedetti (1767/68); inrichting o.a. van Johann Michael Franz (plafondschildering) en Johann Jakob Berg (stuc en beeldhouwwerken); 1817-1833 residentie van de hertogin van Leuchtenberg; sinds 1976 districtskantoor. In de voormalige huiskapel is de **C. O. Müller-Galerie** (galerij) met 57 werken van de „Cézanne van de Altmühlvallei“.
- 3 Residenzplatz**
Belangrijke stedenbouwkundige aanleg van Europese rang. De gebouwen rond dit plein zijn van Gabriel de Gabrieli (1725-1736). Voormalig hovingenhuys, voormalig generaal-vicariaat, voormalige huizen van de kapittelheer, voormalige prinsbisschoppelijke kanselarij (Residenzplatz 2). Het plein is versierd met een **Marienbrunnen / Mariensäule** (Mariafontein en Mariazuil) van Maunzio Pedetti (1776/77), beeldhouwwerken van Johann Jakob Berg.
- 4 Altes Stadttheater** (oude stadstheater)
Voormalige graanschuur van de prinsbisschop (na 1545), sanering 1986-88; de ruimtes worden gebruikt voor congressen, culturele en sociale evenementen, cinema.
- 5 Evangelisch-Lutherische Pfarrkirche (Erlöserkirche)** (evangelisch-lutherse parochiekerk / kerk van de verlosser)
Bakstenengebouw van August Thiersch (1885-87) met vroegchristelijke en Romaanse elementen.

- 6 Bischöfliches Palais** (bisschoppelijk paleis)
Voormalig hovingenhuys Schönborn; barok gebouw met vier vleugels van Gabriel de Gabrieli (na 1736), waarbij oudere bouwelementen geïntegreerd werden.
- 7 Bischöfliches Ordinariat** (bisschoppelijk ordinariaat)
Voormalige dekenij, op oudere bouwelementen waarschijnlijk van Maunzio Pedetti (1765), in 1965/66 omvangrijke verandering van het interieur door Karljosef Schattner.
- 8 Schutzengelkirche (ehem. Jesuitenkirche)** (bewaargelkerk, voormalige jezuitenenkerk)
Kerk met muurpijlers, waarschijnlijk van Hans Alberthal (1617-20). Rijk interieur (1717-39), plafondschilderingen van Johann M. Holzer (1717), schilderen van Johann E. Holzer (hoogaltaar 1739 en het zijaltaar aan de rechte voorkant) en Johann G. Bergmüller (zijaltaren 1732/33). Aangrenzend is het voormalige jezuitencollegium (17/18. eeuw), dat tegenwoordig een bisschoppelijk priesterseminarie is. De gebouwen op **Leonrodplatz** stammen uit de 17. en 18. eeuw en zijn van Jakob Engel, Gabriel de Gabrieli en Maunzio Pedetti. Een nieuwbarokke **Wittelsbacher Brunnen** (Wittelsbacher fontein) van Carl Sattler en Irene Hildebrand (1905).
- 9 Hofgarten** (tuin van de voormalige prinsbisschoppelijke residentie)
Tuin die in de 2. helft van de 18. eeuw als Franse tuin werd aangelegd en vanaf 1817 in een Engelse tuin werd veranderd. Aan de zuidelijke muur paviljoenen van Gabriel de Gabrieli (1739), het middelpaviljoen werd door Maunzio Pedetti in een uitzichtpaviljoen met fontein omgebouwd (1779-81). Beeldhouwwerken en fontein van Johann J. Berg en Ignaz A. Breitenauer.

- 14 Ehem. Dominikanerklooster und Dominikanerkirche St. Peter** (Voormalig klooster en voormalige kerk St. Peter van de Dominicanen)
Gesticht in de 13. eeuw; verandering van het middeleeuwse kerkgebouw door Benedikt Ettl (1713, zie volgende bladzijde); in 1918 behalve de buitenmuren bijna volledig afgebrand. In de vroegere kloostergebouwen is nu het Gabrieli-humaniora, in het vroegere kerkgebouw is nu de aula.
- 15 Marktplatz mit Rathaus** (marktplein met stadhuis)
Dit is het middelpunt van de stad met de **Willibaldsbrunnen** (Willibaldsfontein) van Jakob Engel (1695), het beeld van de hl. Willibald is waarschijnlijk van Hans Krümpel (1625-1628). Resten van de voormalige parochiekerk O.L.V. van de kapittelheer (1472-1546, afgebroken in 1818), daarnaast een middeleeuws gebouw met barokke voorgevel, de andere gebouwen stammen vooral uit de 17. en 18. eeuw. Het middeleeuwse Rathaus (stadhuys) met toren (1444) werd in barok-biedermeierse stijl omgebouwd (1823/24). Op woensdag- en zaterdagvoormiddag is er **weekmarkt**.
- 16 Kloster u. - Pfarrkirche St. Walburg** (klooster- en parochiekerk St. Walburg)
Sinds de 9. eeuw het graf van de hl. Walburg; in 1035 stichting van een klooster voor benedictines; omvangrijke kloostergebouwen uit de 17. en 18. eeuw. Barokke kerkgebouw op middeleeuwse fundamente van Martin Barbieri (1629-31); toren van Benedikt Ettl (1746). Rijk interieur (vanaf 1664); altaarschilderingen van Joachim Sandrart en Johann H. Schönfeld. De middeleeuwse kapel met crypte heeft twee verdiepingen (rond 1450/60), laatgotische beeldhouwwerken en ontelbare offerbeelden en -gaven.

- 19 Willibaldsburg** (Willibaldsburcht)
Langgestrekte burcht, gebouwd op de top van een heuvel, van 1355 tot 1725 woonplaats van de bisschoppen om hen te verdedigen en te representeren. Vanaf het begin tot in de 18. eeuw werden gebouwen opgericht uit de bloeitijd van de renaissance met een voorgevel met twee torens, gebouwd volgens de plannen van Elias Holl (1609, zie volgende pagina). In de noordvleugel van het Gemmingengebouw bevindt zich sinds 1976 het **Juramuseum** (verandering van het interieur door Karljosef Schattner); in de zuidvleugel bevindt zich het **Ur- und Frühgeschichtliches Museum** (prehistorisch museum en museum voor vroegste geschiedenis).
- 20 Marienkapelle auf dem Frauenberg** (O.L.V. kapel)
Elegant hoofdgebouw, voltooid door Gabriel de Gabrieli (1739); interieur en O.L.V. gena-debeeld uit de 18. eeuw.
- 21 Kloster Rebdorf** (klooster)
Vroegere instelling van de kanunniken van de augustijniorde, gesticht rond 1165. Romaanse en gotische basiliek (12/13. eeuw), door Matthias Seybold in barokke stijl veranderd (1732-34); plafondschilderingen van Josef Dietrich, rijk stucwerk; de inventaris ging ten gevolge van de secularisatie verloren. Kloostergebouw uit de 18. eeuw, een 183 m lange gevel met zicht op de Altmühl en een representatieve binnenplaats met bogengaanderijen van Gabriel de Gabrieli (1715, zie volgende pagina).
- 22 Figurenfeld im Hessental** (figurenveld)
78 meestal meer dan levensgrote beelden van de beeldhouwer en schilder Alois Wünsche-Mitterecker, een gedenkteken tegen oorlog en geweld (1979 voltooid).

Moderne architectuur

Sinds de jaren zestig ontstaat er in Eichstätt een groot aantal belangrijke werken van de hedendaagse architectuur. Deze gebouwen passen zich door hun vorm en materiaal aan de omgeving van de historische gebouwen aan. Deze gebouwen kunnen normaal gezien alleen maar van de buitenkant worden bezichtigd.

- Bechthold, Schunk und Schuster**
Ziekenhuis, 1982
Ostenstraße 31 **J 1/2**
- Behnisch en Partner**
Centrale universiteitsbibliotheek, 1987
Universitätsallee 1 **K 3**
- Diezinger en Kramer**
2. deel van de studentenflats Freiwasser, 1994/1995
Gundekarstraße 10-18 **A/B 3**
- Atelier Günter Lang**
Am Salzstadel 1+2, tel. 25 89, 97 86-0, 97 86-86,
(Mr. Lang, architect Dieter Gert Kramer)
Sozialer Wohnungsbau (sociale woningen) Eichendorffstraße, 1993 **M 1 ->**
- Elfinger en Schattner**
Universiteitsgebouw (vroegere normaalschool), 1965
Ostenstraße 28 **J 2/3**
- Frey**
Kleuterschool van het klooster St. Walburg, 1992
Walburgberg **E 1**
- Gaenbler en Hugues**
Bibliotheek in de aula van de vroegere manege, 1996, Ostenstraße 1 **K 1/2**
- Gaenbler en Hugues**
Bibliotheek in de aula van de vroegere manege, 1996, Ostenstraße 1 **G 2**
- Gaenbler en Hugues**
Bibliotheek in de aula van de vroegere manege, 1996, Ostenstraße 1 **M 4**
- Gaenbler en Hugues**
Bibliotheek in de aula van de vroegere manege, 1996, Ostenstraße 1 **B 2**
- Gaenbler en Hugues**
Bibliotheek in de aula van de vroegere manege, 1996, Ostenstraße 1 **A 2 ->**

- Gebhard und Landbrecht**
Studentenflats Seidlkreuz, 1996
Richard-Strauß-Straße **F 1 ->**
- Hild en Kaltwasser**
Verhoging van een verdieping in Haus Bonin, 1995, Pfahlstraße 37 **E 2**
- Magazin Farben Kemeter**, 1995
Sollnau 21 **M 3 ->**
- Hilmer en Sattler**
1. deel van de studentenflats Freiwasser, 1993
Gundekarstraße 10-18 **A/B 3**
- Huber en Kessler**
Rusthuis Caritas Pirkheimer, 1996
Schlaggasse **E 2**
- Hugues**
Altes Stadttheater (oude stadstheater), 1988, voormalige graanschuur van de prinsbisschoppen, 16. eeuw
Residenzplatz 17 **F/G 3**
- Kiebling**
Flatgebouw Willibaldstraße 50, 1993
Knabenrealschule Rebdorf, 1977
Vroeger klooster van Gabriel de Gabrieli, 18. eeuw
Pater-Moser-Straße 3 **A 2 ->**
- Mühlbauer**
Sanering Bummerbräu, 1996
Pfahlstraße 27 **E 2**
- Schattner**
Parochiekerk Zur Heiligen Familie, 1965
Kipfenberger Str. 2, **G 3**
- Frey**
Kleuterschool van het klooster St. Walburg, 1992
Walburgberg **E 1**
- Gaenbler en Hugues**
Bibliotheek in de aula van de vroegere manege, 1996, Ostenstraße 1 **K 1/2**
- Gaenbler en Hugues**
Bibliotheek in de aula van de vroegere manege, 1996, Ostenstraße 1 **G 2**
- Gaenbler en Hugues**
Bibliotheek in de aula van de vroegere manege, 1996, Ostenstraße 1 **M 4**
- Gaenbler en Hugues**
Bibliotheek in de aula van de vroegere manege, 1996, Ostenstraße 1 **B 2**
- Gaenbler en Hugues**
Bibliotheek in de aula van de vroegere manege, 1996, Ostenstraße 1 **A 2 ->**

- Domdechantei**, (dekenij van de kapittelheer), 1979; voormalig hovingenhuys van Gabrieli, 18. eeuw
Residenzplatz 14 **F 3**
- Bürogebäude der Universität** (bureaus van de universiteit), 1980
Ostenstraße 18 **H 2**
- Ulmer Hof**, 1980
Vroormalig hovingenhuys van Engel, 17. eeuw
Pater-Philipp-Jeningen-Platz 6 **G 3**
- Bischöfliches Seminar** (bisschoppelijk seminarie), 1981; voormalig jezuitencollege, 17/18. eeuw
Leonrodplatz 3 **G 3**
- Studentenzentrum KHG** (studentenhuys), 1981; voormalige manege van Gabrieli, 18. eeuw
Kardinal-Preysing-Platz 3 **G 2**
- Diözesanmuseum** (innen) (interieur van het museum van het bisdom), 1982
Voormalige graanschuur van de kapittelheer, 16. eeuw
Residenzplatz 7 **F 3**
- Ehemaliges Waisenhaus** (voormalig weeshuis), 1988; verbouwing van twee oudere huizen door Pedetti, 18. eeuw
Ostenstraße 25 **H 2**
- Mensa der Universität** (studentenrestaurant), 1988
Universitätsallee **J 3**
- Studiogebäude Journalistik** (studiegebouw van de journalistiek), 1988
Ostenstraße 20 **H 3**
- Sportzentrum Seidlkreuz** (sportcentrum), 1989
Sportplatz **M 1 ->**
- Schattner en Frey**
Diözesanarchiv (archief van het bisdom), 1993; voormalig hovingenhuys van Gabrieli, 18. eeuw
Luitpoldstraße 1 **G 2**
- Schunk und Partner**
Schulzentrum Schottenuau (school), 1977
Schottenuau 16/18 **K 2**
- Sprachheilschule** (school), 1994
Schottenuau 10 **L 2**
- Wirsing**
Studentinnenwohnanlage
Edith Stein (flats voor studentes), 1985
Pedettistraße 6 **F 2**
- Meer informatie bij Tourist-Information Eichstätt**

- Tuinen**
- Bastionsgarten** (botanische tuin) **B 4**
De botanische tuin informeert over de vegetatie van de Hortus Eystettensis op de Willibaldsburcht. De wereldberoemde renaissance-tuin werd in opdracht van de prinsbisschop Konrad von Gemmingen op het einde van de 16. eeuw aangelegd. Sinds de Dertigjarige Oorlog was er een constant verval. De informatietuin werd aangelegd volgens de met de hand ingekleurde koperplaten van Basilus Besler uit de 17. eeuw.
Adres en openingstijden zoals het Jura-museum en het prehistorisch museum en museum voor vroegste geschiedenis.
- Biotopgarten Notre Dame** **G 2**
(tuin met biotop)
Deze tuin met biotop informeert over de belangrijkste biotopen van de regio en bevindt zich in de vroegere kloostertuin.
Adres en openingstijden zoals het informatiebureau van het natuurpark Altmühlthal.
- Hofgarten** **H 3**
(tuin van de vroegere prinsbisschoppelijke zomerresidentie)
Ostenstraße 26
Tuin van de vroegere prinsbisschoppelijke zomerresidentie met een barokke tuin, Engelse tuin en Arboretum (bomentuin). Samenspel van natuur en architectuur (zomerresidentie, paviljoenen, fontein). Buitengewoon bomenbestand van inheemse en exotische bomen (reuzensequoia, ginkgoboom, trompetboom).
- Heel de dag en heel het jaar toegankelijk.**
- Meer informatie bij Tourist-Information Eichstätt**
Domplatz 8
85022 Eichstätt